

Dosarul nr.1ra-1046/2022
1-21043894-01-1ra-15072022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Diaconu Iurie,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție, Chișinău, Călugăreanu Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, în cauza penală în privința lui

Nofit Stan xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.03.2021 – 22.10.2021;

Instanța de apel: 17.11.2021 – 03.05.2022;

Instanța de recurs: 15.07.2022 – 23.11.2022.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 22 octombrie 2021, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Nofit Stan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

A fost dispusă încasarea de la Nofit Stan în beneficiul statului suma de 3403,70 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Nofit Stan, la 04.01.2021, aproximativ la ora 17:50, conducând automobilul de model „Opel Zafira” cu n/î XXXX, pe traseul Chișinău – Hîncești, km 8+890 m, a încălcat prevederile Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 și anume pct.45 alin.(1) lit. b) și d), pct.45 alin.(2).

Astfel, la data și ora indicată, Nofit Stan, conducând automobilul de model „Opel Zafira” cu n/î XXXX, pe trasul „Chișinău – Hîncești”, pe banda a doua de circulație, deși era o vizibilitate redusă din cauza precipitațiilor și a ceței, încălcând

prevederile Regulamentului Circulației Rutiere reținute supra, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a apreciat corect situația rutieră ce reflectă gradul de protecție a participanților la ea împotriva accidentelor și consecințelor acestora, nu a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, iar la apariția obstacolelor ce se manifesta prin traversarea traseului de către Tanasiev Viorel, a.n.xxxx, nu a întreprins acțiunile necesare ca să reducă viteza și să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului și din imprudență l-a tamponat cu partea din față a automobilului, în rezultat cauzându-i lui Tanasiev Viorel traumă vertebră-medulară închisă: dislocare atlantooccipitală cu ruptura completă a măduvei spinării, dilacerarea țesutului medular la acest nivel; traumă craniu-cerebrală închisă; plăgi contuze și excoriații pe cap și față, hemoragii în țesuturile moi pericraniene (front-parietal bilateral), fractură liniară-înfundată a osului frontal din stânga cu trecere la baza craniului, hemoragii subarahnoidiene pe emisferele cerebrale, sânge în ventriculii cerebrali; traumă toarcă-abdominală închisă; fracturi costale pe stânga cu lezarea pulmonului stâng, contuzie hemoragică la nivelul hilurilor pulmonari, hemotorax pe stânga, rupturi-fisuri a splinei; traumă închisă a bazinului; excoriații lombar pe stânga și pe fesa dreaptă, dehiscentă sacrociliacă bilateral cu hemoragii roș-închise la acest nivel; traumă închisă a membrilor inferioare; echimoze pe membrele inferioare, fractură completă, oblic-neregulată a tibiei drepte și fractură cominutivă ale oaselor gambei stângi cu hemoragii roș-închis în țesuturile moi adiacente; excoriații pe membrele superioare. Toate aceste leziuni au fost produse intra vital, fiind asociate cu hiperextensie sau hiperflexie a regiunii cervicale, ce au legătură cauzală cu decesul și în comun, după criteriul (pericol pentru viață), se califică ca vătămare corporală gravă, fapt confirmat prin raportul de expertiză judiciară nr.202103C0066 din 10.02.2021.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Nofit Stan în baza art.264¹ alin.(3) lit. b) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat, că pedeapsa aplicată este prea blândă în sensul aplicării față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal, considerând că această soluție este una greșită și care nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului.

Acuzatorul consideră că, pedeapsa stabilită este vădit neproportională celor comise și urmările produse, fiind aplicată cu abateri de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute la art.75 Cod penal, iar aplicarea pedepsei neprivative de libertate nu-și va produce efectul, pentru ca inculpatul să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale. Prima instanță a dat o apreciere subiectivă și neargumentată ce ține de aplicarea art.90 Cod penal, or, prima instanță nu a luat în calcul urmările prejudiciabile survenite urmare a faptei săvârșite de inculpat și anume decesul unei persoane, iar pedeapsa aplicată de prima instanță, nu va contribui la realizarea

scopului pedepsei penale și anume corectarea și reeducarea persoanei care a comis infracțiunea dată, precum și curmarea și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, a fost respins ca nefondat, apelul declarat, cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În argumentarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit starea de fapt și corect a acceptat cererea inculpatului Nofit Stan, privind judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, or, din probele administrate rezultă că, fapta inculpatului este stabilită și există suficiente date cu privire la persoana inculpatului pentru a permite stabilirea unei pedepse, după cum o cer prevederile art.364¹ alin.(4) Cod de procedură penală.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea probelor examinate în instanța de fond, care au fost corect apreciate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a notat că prima instanță corect a calificat infracțiunea în baza art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, conform indicilor – încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat din imprudență decesul unei persoane.

Verificând aspectele de drept operate de prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Nofit Stan, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță a elucidat toate circumstanțele importante pentru stabilirea unei pedepse echitabile.

În acest sens, cu referire la prevederile art.61 alin.(1) și (2) Cod penal, instanța de apel a menționat că, inculpatul Nofit Stan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii, care în conformitate cu art.16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, comisă din imprudență, și care prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În urma recunoașterii vinovăției și judecării cauzei pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, inculpatul Nofit Stan a beneficiat de o reducere cu o treime din limita de pedeapsă cu închisoare, prevăzută de lege.

În opinia instanței de apel, prima instanță a ținut cont și de personalitatea inculpatului Nofit Stan, motiv din care și a ajuns la concluzia de a stabili acestuia pedeapsa sub formă de închisoare, prevăzută pentru comiterea infracțiunii în cauză, cu dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei stabilite.

Instanța de apel a respins argumentele procurorului în partea dezacordului acestuia cu aplicarea de către prima instanță a prevederilor art.90 Cod penal, menționând că la acest aspect soluția primei instanțe este corectă.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, a declarat recurs ordinar, invocând prevederile art.427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală și a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea ce ține de individualizarea pedepsei penale, în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs, procurorul a menționat că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

Consideră, că instanțele de fond au interpretat eronat regulile de individualizare a pedepsei penale, neîntemeiat și nemotivat au aplicat prevederile art.90 Cod penal, astfel, instanțele de fond nu au ținut cont de prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, nu au indicat care sunt circumstanțele atenuante sau circumstanțele importante și care sunt efectele acestora și dacă acestea permit condamnarea cu suspendarea condiționată a pedepsei.

Suține că instanțele de fond nu au respectat cerințele de motivare referitor la procedura executării pedepsei de către inculpat, precum și nu au luat în considerație că infracțiunea comisă face parte din categoria infracțiunilor grave, care s-a soldat cu decesul unei persoane.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință inculpatul Nofit Stan, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsite de temeiuri legale, iar decizia contestată conține motive clare pe care se întemeiază soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal atestă, că acuzatorul de stat invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau când 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Având în vedere argumentele recursului, Colegiul penal relevă că sub aspectul acestor temeiuri de casare, procurorul consideră că instanțele de fond neîntemeiat i-au stabilit inculpatului Nofit Stan o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art.90 Cod penal.

Analizând decizia contestată în raport cu argumentele recursului, Colegiul penal atestă, că instanța de apel a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept, atât la stabilirea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile art.7, 61, 75-78 și 90 Cod penal.

Cu referire la dezacordul procurorului cu aplicarea de către prima instanță a suspendării condiționate a executării cu închisoare și menținerea acestei soluții de către instanța de apel, Colegiul penal ține să sublinieze, că în conformitate cu art.90 alin.(1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probațiune.

La caz, analizând hotărârile emise, Colegiul penal atestă că atât prima instanță cât și instanța de apel au indicat motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, argumentând corect și complet respectiva soluție prin prisma gradului de calificare a infracțiunii, pedepsei prevăzute de sancțiunea art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, procedura de examinare prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală care a influențat reducerea limitelor de pedeapsă precum și a personalității inculpatului Nofit Stan și atitudinii acesteia față de fapta comisă.

Astfel, Colegiul penal apreciază că argumentele recurentului în această parte sunt declarative și neîntemeiate, și nu pot răsturna raționalitatea modului de executare a pedepsei cu închisoare, stabilit de către prima instanță.

Conform art.7 alin.(1) Cod penal, la aplicarea legii penale, se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Art.75 alin.(1) Cod penal stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului Nofit Stan, pentru infracțiunea comisă, instanța de apel nu a comis erori de drept ce ar afecta soluția, pedeapsa aplicată și modul de executare a acesteia fiind corect stabilite, cu respectarea exigențelor legii, iar alegațiile procurorului în respectiva parte sunt vădit neîntemeiate.

Din conținutul deciziei instanței de apel, rezultă cert motivele pentru care a fost menținută sentința, instanța de apel respectând și prevederile art.414 alin.(1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat

asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzatorului de stat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 4.1. din prezenta decizie, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin.

În cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârile CEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Reieșind din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile de casare prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu sunt incidente speței, hotărârea atacată fiind legală și întemeiată, iar recursul procurorului urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție, Chișinău, Călugăreanu Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Nofit Stan xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 22 decembrie 2022.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie